

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

*Методичні рекомендації для викладачів
дистанційного курсу*

**“Інформаційна політика та
зв’язки з громадськістю”**

КИЇВ – 2004

УДК 659.3(075.8) 070 354.1

Методичні рекомендації для викладачів до дистанційного курсу
“Інформаційна політика та зв’язки з громадськістю” / Укладачі:
Чукут С.А., Надольний І.Ф. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 43 с.

Рецензенти:

- Іванов В.Ф. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри масовоінформаційної діяльності Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- Войтович Р.В. – кандидат наук з державного управління, доцент кафедри філософії та методології державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

ISBN

© Чукут С.А., Надольний І.Ф., 2004
© Національна академія державного управління
при Президентові України, 2004

ВСТУП

Курс „Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю” є важливою складовою навчальної програми підготовки магістрів за спеціальністю „Управління суспільним розвитком”.

Актуальність курсу зумовлена зростанням ролі державної інформаційної політики для управління суспільним розвитком в умовах формування інформаційного суспільства і процесів, пов'язаних з ним.

Мета курсу - підготовка висококваліфікованих відповідальних кадрів для державного управління та місцевого самоврядування, спроможних розробляти, аналізувати, реалізувати державну інформаційну політику, а також творчо запроваджувати передові технології сучасного державного управління, сприяючи інноваційним процесам у суспільстві на основі світових та європейських стандартів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу слухачі повинні:

знати:

- сутність та основні проблеми сучасної інформаційної політики;
- загальні аспекти сучасної інформаційної політики зарубіжних країн, зокрема, ті моменти, які стосуються побудови інформаційного суспільства;
- основні засади здійснення сучасної державної інформаційної політики України;
- основні аспекти правового середовища діяльності засобів масової інформації;
- основні етапи розвитку та впровадження електронного уряду в Україні та світі;
- зміст, методичку, стратегію й тактику зв'язків з громадськістю.

вміти:

- орієнтуватися в існуючих загрозах в інформаційній сфері України;
- аналізувати шляхи побудови іміджу України;
- аналізувати найбільш вдалий зарубіжний досвід побудови інформаційного суспільства, виокремлювати його як позитивні, так і негативні аспекти;
- аналізувати основні проблеми та шляхи вдосконалення державної інформаційної політики України;
- орієнтуватися в головних напрямках сучасної інформаційної політики України;
- аналізувати основні напрями правового регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн та України;
- орієнтуватися в різноманітних проблемах правового регулювання Інтернет;
- визначати основні проблеми правового регулювання інформаційної сфери України та пропонувати шляхи їх розв'язання;

- орієнтуватися в різноманітних проблемах формування електронного уряду України;
- здійснювати зв'язки з громадськістю з метою забезпечення прозорості прийняття управлінських рішень за допомогою засобів масової інформації;
- орієнтуватися в основних законах, процесах та прийомах зв'язків з громадськістю;
- розробляти прес-релізи, готувати прес-конференції, проводити презентації, писати промови, привертати увагу та управляти аудиторією; ефективно проводити виборчу кампанію;
- користуватися набутими знаннями у своїй професійній діяльності;
- застосовувати отримані знання в практиці державотворення в Україні.

НАВЧАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Досягнення навчальних цілей здійснюється шляхом:

- **проведення очних занять** (вступна лекція, проведення попереднього тестування, співбесіда з метою обговорення і вибору теми для творчої роботи);
- **самотійного навчання слухачів** на основі розробленого для курсу комплексу навчально-методичних;
- **виконання практичних завдань**, спрямованих на набуття знань і вмінь слухачів з інформаційної політики і зв'язків з громадськістю, активізацію їх розумової діяльності, розвитку критичного мислення;
- **проведення комп'ютерного тестування**, яке здійснюється у інтерактивному режимі;
- **участі у семінарських заняттях** шляхом обговорення практично значущих проблем сучасної державної інформаційної політики;
- **написання і захисту творчих робіт**.

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

Основними елементами дистанційного курсу є:

- навчальний посібник: Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.
- електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”;
- опорний конспект дистанційного курсу;
- методичні рекомендації для слухачів дистанційного курсу;
- компакт-диск до дистанційного курсу.

Тематичним планом курсу передбачено виконання слухачами:

- вступного тесту;
- поточних тестів до кожного розділу;
- участь у семінарських заняттях до кожного розділу;
- виконання практичних завдань до кожного розділу;
- написання і захист творчої роботи.

Вступний тест слугує визначенню початкового рівня знань слухачів.

Поточні тести слугують для оцінювання знань слухачів із кожного розділу.

Практичні заняття слугують оновленню та поповненню теоретичних знань і здобуття практичних навичок слухачів.

Семінарські заняття призначено для обговорення актуальних питань.

Написання і захист творчої роботи слугує визначенню кінцевого рівня знань слухачів, їх вмінь та навичок.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Навчальні результати слухачів у межах дистанційного курсу оцінюються на основі:

- поточного тестування;
- виконання практичних занять;
- участі у семінарських заняттях;
- підсумкового очного контролю – захисту творчої роботи.

Розподіл балів за розділами:

Вид	1	2	3	4	5	6	7	Всього
Тест	2	3	3	3	3	4	3	21
Практичні	2	2	2	2	2	3	4	17
Семінарські	-	2	2	2	2	2	2	12
Всього	4	7	7	7	7	9	9	50

- Максимальна оцінка за написання і захист творчої роботи (на очній сесії) – 50 балів.

Максимальна кількість балів за вивчення всього курсу – 100.

ПРОГРАМА КУРСУ

РОЗДІЛ 1. Сутність та сучасні проблеми інформаційної політики.

- 1.1. Концептуальні засади інформаційної політики.
- 1.2. Загрози в інформаційній сфері.
- 1.3. Шляхи побудови іміджу України.

РОЗДІЛ 2. Інформаційна політика зарубіжних країн.

- 2.1. Загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери.
- 2.2. Американський досвід розвитку національної інформаційної інфраструктури.
- 2.3. Канадський досвід побудови інформаційної магістралі.
- 2.4. Інформаційна політика Європейського Союзу щодо побудови інформаційного суспільства.

РОЗДІЛ 3. Державна інформаційна політика України.

- 3.1. Державна інформаційна політика України та шляхи її вдосконалення.
- 3.2. Центральні органи державної виконавчої влади України в інформаційній сфері.
- 3.3. Концепції державної інформаційної політики.

РОЗДІЛ 4. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн.

- 4.1. Правове середовище діяльності засобів масової інформації.
- 4.2. Доступ до інформації (документам) та його структурні аспекти.
- 4.3. Регулювання концентрації засобів масової інформації.
- 4.4. Законодавство про дифамацію.
- 4.5. Основні правові проблеми регулювання Інтернету.

РОЗДІЛ 5. Правове регулювання інформаційної сфери України.

- 5.1. Основи законодавства України в інформаційній сфері.
- 5.2. Закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності.
- 5.3. Проблеми та перспективи правового регулювання інформаційної сфери в Україні.

РОЗДІЛ 6. Електронний уряд: проблеми та пріоритети.

- 6.1. Сутність електронного уряду, методи та принципи його організації.
- 6.2. Досвід створення електронного уряду в зарубіжних країнах.
- 6.3. Основні етапи побудови е-уряду в Україні.

РОЗДІЛ 7. Основи зв'язків з громадськістю.

- 7.1. Основні поняття зв'язків з громадськістю.
- 7.2. Основні процеси зв'язків з громадськістю.
- 7.3. Урядові зв'язки з громадськістю.
- 7.4. Політичні зв'язки з громадськістю та основні етапи виборчої кампанії.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

	<i>Викл-ня теорії, лекції, год.</i>	<i>Практ. зан-тя, год.</i>	<i>Семінар. зан-тя, год.</i>	<i>Тести, год.</i>	<i>Всього, год.</i>
Вступ до курсу	2		3	1	6
<i>Розділ 1.</i> Сутність та сучасні проблеми інформаційної політики	2	2	-	0,5	4,5
<i>Розділ 2.</i> Інформаційна політика зарубіжних країн	2	2	2	0,5	6,5
<i>Розділ 3.</i> Державна інформаційна політика України	2	2	2	0,5	6,5
<i>Розділ 4.</i> Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн	2	3	2	0,5	7,5
<i>Розділ 5.</i> Правове регулювання інформаційної сфери в Україні	2	3	2	0,5	7,5
<i>Розділ 6.</i> Електронний уряд: проблеми і пріоритети	2	3	3	1	9
<i>Розділ 7.</i> Основи зв'язків з громадськістю	2	4	2	0,5	8,5
Підсумковий контроль у формі захисту творчої роботи				4	4
<i>Всього, год.</i>	<i>16</i>	<i>19</i>	<i>16</i>	<i>9</i>	<i>60</i>

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

<i>Вид навчальної діяльності</i>	<i>Назва</i>	<i>Термін проведення, тиждень</i>	<i>Максимальна оцінка</i>
Вступ до курсу		очна сесія	-
Лекція	Вступ до курсу	очна сесія	-
Попередній контроль	Тест	очна сесія	-
Семінарське заняття	Обговорення та вибір теми творчої роботи	очна сесія	-
Розділ 1. Сутність та сучасні проблеми інформаційної політики		1-2	4
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 1	1	-
Поточний контроль	Тест до розділу 1	1	2
Практичне заняття	Сучасна інформаційна політика та основні загрози в інформаційній сфері України	2	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Збір матеріалу, опрацювання джерел	1-2	-
Розділ 2. Інформаційна політика зарубіжних країн		3-5	7
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 2	3	-
Поточний контроль	Тест до розділу 2	3	3
Практичне заняття	Основні аспекти державного регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн	4	2
Семінарське заняття	Побудова інформаційного суспільства як пріоритетний напрямок сучасної державної політики	5	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Написання вступу до творчої роботи	3-5	-

<i>Вид навчальної діяльності</i>	<i>Назва</i>	<i>Термін проведення, тиждень</i>	<i>Максимальна оцінка</i>
Розділ 3. Державна інформаційна політика України		6-8	7
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 3	6	-
Поточний контроль	Тест до розділу 3	6	3
Практичне заняття	Інформаційна сфера України: проблеми та шляхи їх розв'язання	7	2
Семінарське заняття	Центральні органи виконавчої влади України в галузі інформації	8	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Написання першого розділу творчої роботи	6-8	-
Розділ 4. Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн		9-11	7
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 4	9	-
Поточний контроль	Тест до розділу 4	9	3
Практичне заняття	Проблеми правового регулювання інтернет в зарубіжних країнах	10	2
Семінарське заняття	Доступ до інформації та його основні аспекти	11	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Написання другого розділу творчої роботи	9-11	-
Розділ 5. Правове регулювання інформаційної сфери в Україні		12-14	7
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 5	12	-
Поточний контроль	Тест до розділу 5	12	3
Практичне заняття	Актуальні питання законодавчого забезпечення інформаційної сфери України	13	2

<i>Вид навчальної діяльності</i>	<i>Назва</i>	<i>Термін проведення, тиждень</i>	<i>Максимальна оцінка</i>
Семінарське заняття	Законодавче забезпечення свободи слова в Україні	14	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Написання третього розділу творчої роботи	12-14	-
Розділ 6. Електронний уряд: проблеми і пріоритети		15-17	9
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 6	15	-
Поточний контроль	Тест до розділу 6	15	4
Практичне заняття	Електронний уряд України: проблеми та перспективи	16	3
Семінарське заняття	Електронні послуги як необхідна складова електронного уряду	17	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Написання висновків до творчої роботи	15-17	-
Розділ 7. Основи зв'язків з громадськістю		18-20	9
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 7	18	-
Поточний контроль	Тест до розділу 7	18	3
Практичне заняття	Основні процеси зв'язків з громадськістю	19	4
Семінарське заняття	Урядові та політичні зв'язки з громадськістю: актуальні проблеми.	20	2
Написання творчої роботи (самостійна робота)	Підготовка до захисту творчої роботи	18-20	-
Підсумковий контроль у формі захисту творчої роботи		очна сесія	50

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

З метою забезпечення ефективного викладання ДК викладачам рекомендується:

- **при викладанні теоретичного матеріалу** акцентувати увагу на найбільш важливих і актуальних питаннях сучасної державної інформаційної політики;
- **зорієнтувати увагу слухачів** на необхідності систематичного вивчення теоретичного матеріалу та відповідального ставлення до складання поточного тестового контролю;
- **на очній установчій сесії** чітко викласти основні вимоги щодо оцінки участі слухачів у семінарських заняттях, виконанні практичних завдань та написанні творчої роботи;
- пояснити слухачам як правильно **користуватися матеріалами компакт-диску** під час виконання практичних завдань та підготовки до семінарських занять;
- **при перевірці практичних завдань** насамперед оцінювати вміння слухачів орієнтуватися в шляхах вирішення окреслених проблем, зокрема у їхній професійній діяльності, застосовуючи при цьому відповідний зарубіжний досвід;
- **під час участі у семінарських заняттях** зорієнтувати слухачів на те, щоб вони формулювати свої міркування стисло та аргументовано;
- **при підготовці до семінарських занять**, необхідно звернути особливу увагу на: форму проведення заняття; проблему та питання, що виносяться на заняття.
- **при підготовці до проведення форуму** слід чітко визначитися з основними підходами до розгляду окреслених питань та проблемами, які найбільш часто зустрічаються при їх застосуванні;
- акцентувати увагу слухачів на тому, щоб після ознайомлення з теоретичним матеріалом вони **обов'язково відповідали на питання для самоконтролю**;
- **акцентувати увагу на виконанні практичних завдань**;
- нагадати слухачам, що **результати роботи у семінарському занятті** залежать від активної участі у ньому;
- допомогти слухачам вибрати тему **творчої роботи** та зорієнтувати їх увагу на найбільш важливих її аспектах;
- чітко **визначити критерії оцінки творчих робіт** та процедуру їх захисту.

Основні напрями тематики творчих робіт до курсу „Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”

1. Сутність та особливості сучасної державної інформаційної політики (вітчизняний і зарубіжний досвід).
2. Формування іміджу держави: (вітчизняний і зарубіжний досвід, порівняльний аналіз).
3. Шляхи подолання проблем в сучасній державній політиці України.
4. Центральні органи виконавчої влади України в галузі інформації (структура, законодавче забезпечення, проблеми та шляхи їх вирішення, впровадження елементів електронного уряду).
5. Інформаційна політика в умовах побудови інформаційного суспільства: (тенденції розвитку, проблеми, перспективи, концепції, програми).
6. Засоби масової інформації (види, сучасні особливості, перспективи розвитку, правове регулювання, проблеми, вітчизняний і зарубіжний досвід).
7. Засоби масової інформації і органи державної влади й місцевого самоврядування (вітчизняний і зарубіжний досвід, проблеми, правове регулювання, основні аспекти).
8. Проблеми правового регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн та шляхи їх розв'язання.
9. Проблеми правового регулювання інформаційної сфери України та шляхи їх розв'язання.
10. Інформаційний кодекс України (аналіз підходів до його формування, використання відповідного зарубіжного досвіду).
11. Доступ до інформації (сутність, основні підходи, проблеми, правові основи, вітчизняний і зарубіжний досвід).
12. Концентрація засобів масової інформації (сутність, основні підходи до її регулювання, законодавче забезпечення, вітчизняний і зарубіжний досвід).
13. Доктрина „суспільного діяча”: (сутність, законодавче забезпечення, вітчизняний і зарубіжний досвід).
14. Правове регулювання Інтернет: (аргументи „за” і „проти”; вітчизняний і зарубіжний досвід).
15. Електронний уряд: (історія, проблеми, пріоритети, сутність, принципи діяльності, зарубіжний, вітчизняний досвід впровадження, різні його моделі, програми, плани, перспективи).
16. Зв'язки з громадськістю (сутність, сучасні особливості, історія розвитку, основні процеси, урядові зв'язки з громадськістю, політичні зв'язки з громадськістю).
17. Виборча компанія (передумови та умови її ефективності, вимоги до кандидата, до його команди, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій до, під час і після проведення виборчої компанії).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОЇ РОБОТИ

Загальний обсяг творчої роботи – 20-25 сторінок друкованого тексту (13 кеглем, інтервал 1,5; шрифт Times New Roman).

Структура творчої роботи має включати в собі такі необхідні елементи:

1. Зміст.
2. Вступ (обґрунтування актуальності обраної теми).
3. Розділ 1. Огляд джерел. Визначення основних понять.
4. Розділ 2. Аналіз зарубіжного досвіду.
5. Розділ 3. Аналіз вітчизняного досвіду.
6. Висновки (щодо ефективності запровадження в Україні).
7. Перелік використаних джерел.

У „Переліку використаних джерел” слухачам слід наводити джерела згідно сучасних бібліографічних вимог.

- захист творчої роботи відбувається прилюдно під час очної сесії й передбачає її колективне обговорення.
- слухач має підготувати тезисно основні положення своєї творчої роботи, які виносяться до захисту.
- час, який відводиться на захист складає 15 хвилин (з них 10 хвилин – доповідь, 5 хвилин – її обговорення).

*Під час захисту слухачі можуть використовувати різні допоміжні матеріали, наочні приклади, слайди, таблиці тощо.
Слухачі можуть підготувати презентацію своєї творчої роботи у PowerPoint.*

Критерії оцінювання творчих робіт:

Максимальна оцінка за творчу роботу - **50** балів, з них:
до **10** балів – за оформлення творчої роботи згідно наведеної структури;
до **20** балів – за належний зміст творчої роботи (актуальність теми, глибина проведеного аналізу, рівень розкриття проблеми, ґрунтовні висновки, наведені практичні рекомендації);
до **20** балів – за захист творчої роботи.

Оформлення титульної сторінки творчої роботи

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Кафедра інформаційної політики
Дистанційний курс
„Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю»

ТЕМА ТВОРЧОЇ РОБОТИ

Виконав слухач
заочно-дистанційної форми навчання,
група №_:
П.І.П.

Київ - 2004

РЕКОМЕНДАЦІ ДО РОЗДІЛІВ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

ВСТУП ДО КУРСУ

Лекція „Найбільш актуальні питання інформаційної політики” (2 год.)

Мета:

- ознайомлення з актуальними питаннями сучасної інформаційної політики;
- акцентація уваги слухачів на найбільш важливих аспектах сучасної інформаційної політики.

Попередній тест (1 год.)

Мета: визначення початкового рівня знань слухачів з курсу „Інформаційна політика та зв’язки з громадськістю”.

Статус: обов’язковий

Форма проведення: у режимі Інтернет.

Семінарське заняття – співбесіда щодо вивчення курсу (3 год.)

Мета:

- висловлення очікувань слухачів щодо дистанційного курсу;
- обговорення та вибір теми творчої роботи з курсу.

Питання для обговорення:

	1. Очікування слухачів від дистанційного курсу.
	2. Основні питання курсу, на які б слухачі бажали б отримати відповідь.
	3. Вибір та формулювання тем творчих робіт слухачів.

РОЗДІЛ 1.

Сутність та сучасні проблеми інформаційної політики

Мета розділу:

- розкрити сутність та основні проблеми сучасної інформаційної політики;
- акцентувати увагу на існуючих загрозах в інформаційній сфері України;
- ознайомити слухачів з основними складовими побудови іміджу нашої країни.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 1.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 1.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Почепцов Г.Г. Информационные войны. - Москва – Киев: Ваклер, Рефлбук, 2000. – 576 с.
2. Почепцов Г.Г. Информация и дезинформация. – Киев: Эльга, Ника-центр, 2001. – 256 с.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 1. - К.: УАДУ, 2002. - 96 с.
4. Зуев С.Е. Измерения информационного пространства (политики, технологии, возможности). -<http://www.future.museum.ru/part01>

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 1

Тест до розділу 1

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 1-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Сучасна інформаційна політика та основні загрози в інформаційній сфері України”

Мета:

- розкрити основні підходи щодо визначення сутності сучасної інформаційної політики;
- набути навички аналізувати основні загрози в інформаційній сфері України;
- запропонувати можливі варіанти їх вирішення та запобігання.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 2-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Під час проведення практичного заняття кожен слухач має обов'язково навести приклади із своєї професійної діяльності.
2. Слід акцентувати увагу на необхідність ознайомлення із додатковими матеріалами, які є на компакт-диску.
3. При виконанні практичних завдань слухачі обов'язково мають аргументувати свої відповіді.

Завдання для виконання 1.1.-1.2.:

	<p><i>Завдання 1.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомтеся з визначеннями інформаційної політики, запропонованими у електронному навчальному посібнику (розділ 1). 2. Яке з них, на Вашу думку, найбільше відповідає вимогам сучасності? 3. Аргументуйте свою відповідь.
---	--

	<p><i>Завдання 1.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні загрози, які є в інформаційній сфері України. 2. Наведіть можливі шляхи їх вирішення та запобігання.
--	---

Форма звітності для завдання 1.1.

Визначення інформаційної політики	Аргументація

Форма звітності для завдання 1.2.

Загрози	Шляхи їх вирішення та запобігання

РОЗДІЛ 2. Інформаційна політика зарубіжних країн

Мета розділу:

- розкрити загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери;
- проаналізувати американський досвід розвитку національної інформаційної інфраструктури;
- проаналізувати канадський досвід побудови інформаційної магістралі;
- проаналізувати інформаційну політику Європейського Союзу щодо побудови інформаційного суспільства.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 2.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 2.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Окинавская Хартия Глобального Информационного Общества (G8). - <http://www.iis.ru/events/okinawa/charter.ru.html>
2. Декларация о европейской политике в области новых информационных технологий (Будапешт, 6 - 7 мая 1999 года). - <http://www.telecom-media.com.ua/dosie/other/023.shtml>
3. Дрожжинов В., Широков Ф. Европейский путь построения информационного общества. - <http://pcweek.ru/year1998/n47/cp1251/reviews/chapt1.htm>
4. Мелюхин И.С. Информационное общество и государство. - <http://www.relcom.ru/Archive/1997/ComputerLaw>

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 2

Тест до розділу 2

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 3-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Основні аспекти державного регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн”

Мета:

- проаналізувати сучасний зарубіжний досвід державного регулювання інформаційної сфери у контексті побудови інформаційного суспільства;
- виокремити основні його складові.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 4-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Зверніть увагу слухачів на Європейський досвід побудови інформаційного суспільства.
2. Слухачі мають зазначити, які його аспекти є актуальними для України.

Завдання для виконання 2.1. -2.2.:

	<p>Завдання 2.1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перерахуйте загальні аспекти регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн. 2. Визначте у чому полягає їх актуальність для України, а також для Вашої професійної діяльності.
---	--

Форма звітності для завдання 2.1.

Аспекти регулювання інформаційної сфери зарубіжних країн	Актуальність	
	для України	для Вас

	<p>Завдання 2.2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виокремте основні етапи побудови інформаційного суспільства Європейським Союзом. 2. Охарактеризуйте їх найбільш важливі аспекти. 3. Зазначте ті з них, які, на вашу думку, можуть бути ефективно застосовані у процесі формування інформаційного суспільства в Україні.
---	---

Форма звітності для завдання 2.2.

Основні етапи	Їх основна характеристика	Можливість застосування в Україні

Семінарське заняття “Побудова інформаційного суспільства як пріоритетний напрямок сучасної державної політики”

Мета:

- акцентувати увагу на побудові інформаційного суспільства як сучасному етапі суспільного розвитку;
- розкрити основні його аспекти;
- проаналізувати шляхи можливого використання досвіду зарубіжних країн щодо побудови інформаційного суспільства для України.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 5-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Досвід якої з країн щодо здійснення інформаційної політики є найбільш прийнятним для України?
	2. Чому побудова інформаційного суспільства є пріоритетним напрямом сучасної державної політики багатьох країн світу?
	3. З якими проблемами зіштовхуються країни при побудові інформаційного суспільства?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. При підготовці до семінарського заняття і під час його проведення розбийте слухачів на 4-5 груп, з метою проаналізувати досвід побудови інформаційного суспільства: ООН, країн вісімки, Європейського Союзу, США, Канади.
2. На форум слухачі мають надсилати спільну думку своєї групи.
3. Акцентуйте увагу слухачів на тому, що їм слід обґрунтувати ці думки, навести відповідні приклади з їхньої практичної діяльності.

	<p><i>Однією оцінкою має оцінюватися спільна діяльність всіх членів групи. Шкала оцінювання від 0 до 2 балів.</i></p> <p><i>Пояснення: Якщо група, яка наприклад аналізувала досвід ООН, отримала 2 бала, то всі члени цієї групи отримають у свій актив по 2 бали.</i></p>
---	---

РОЗДІЛ 3.

Державна інформаційна політика України

Мета розділу:

- розкрити сучасний стан інформаційної сфери України;
- проаналізувати проблеми та шляхи вдосконалення державної інформаційної політики нашої держави;
- визначити основні завдання центральних та інших органів в галузі інформації в Україні;
- проаналізувати проекти концепцій державної інформаційної політики.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 3.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 3.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Закон України “Про інформацію” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1992, №48, ст.650) (Вводиться в дію Постановою ВР №2658-12 від 02.10.92, ВВР 1992, №48, ст.651).
2. Указ Президента „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року “Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України” (від 6 грудня 2001 р. № 1193/2001).
3. Указ Президента України “Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади” (м.Київ, 01 серпня 2002 року, № 683/2002).
4. Концепція національної інформаційної політики України. - <http://www.sciptrb.gov.ua/>
5. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 1. – К.: УАДУ, 2002. – 96 с.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 3

Тест до розділу 3

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 6-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Інформаційна сфера України: проблеми та шляхи їх розв’язання”

Мета:

- проаналізувати сучасний стан інформаційної сфери України;
- розкрити її основні тенденції та перспективи розвитку;
- визначити найбільш актуальні проблеми державного управління цією сферою;
- запропонувати шляхи їх розв’язання.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 7-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Зверніть особливу увагу слухачів на те, що вони мають запропонувати свої шляхи можливого практичного розв’язання проблем в інформаційній сфері.

Завдання для виконання 3.1.- 3.2.:

	<p><i>Завдання 3.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте основні складові інформаційної сфери в Україні. 2. Вкажіть центральний орган, який відповідає за їх розвиток. 2. Зазначте тенденції та перспективи їх розвитку. 3. Аргументуйте свою відповідь.
--	--

	<p><i>Завдання 3.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть найбільш актуальні проблеми, які існують в інформаційній сфері України. 2. Запропонуйте шляхи їх вирішення. 3. Відзначте проблеми в інформаційній сфері, з якими Вам доведеться зіштовхуватися у Вашій професійній діяльності. 4. Зазначте як Ви їх вирішуйте.
---	--

Форма звітності для завдання 3.1.

Основні складові інформаційної сфери України	Відповідальний центральний орган державної влади	Тенденції та перспективи їх розвитку	Аргументація

Форма звітності для завдання 3.2.

Проблеми	Шляхи їх вирішення	Наявність проблем у Вашій професійній діяльності	Їх вирішення

Семінарське заняття “Центральні органи виконавчої влади України в галузі інформації”

Мета:

- визначити центральні органи виконавчої влади України в галузі інформації,
- проаналізувати їх діяльність,
- виявити і розкрити проблеми, що заважають їм ефективно виконувати свої обов’язки.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 8-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Діяльність яких органів виконавчої влади має вплив на функціонування інформаційної сфери України?
	2. Чому центральні органи виконавчої влади в інформаційній сфері подеколи дублюють один одного?
	3. Чи існує потреба у двох органах - Державному комітету телебачення і радіомовлення та Національній раді з питань телебачення і радіомовлення – відповідальних за розвиток телебачення і радіомовлення в Україні? Якщо так, то чим вона обумовлена? Які перспективи їх подальшого розвитку?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. Слухачі під обговоренні зазначених питань мають звернути особливу увагу на “Положення” відповідних органів, а також законодавчий супровід їх роботи.

РОЗДІЛ 4.

Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн

Мета розділу:

- розкрити сутність та основні аспекти правового середовища діяльності засобів масової інформації зарубіжних країн;
- проаналізувати такі його основні напрями: доступ до інформації та його структурних аспектах; регулювання концентрації засобів масової інформації, законодавство про дифамацію; проблеми правового регулювання інтернет.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 4.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 4.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: Т-во «Знання», 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Власть и СМИ (обзор правовых норм зарубежных стран). - <http://www.duma.gov.ru/infocom/>
2. Мелюхин И. Правовые проблемы Интернета. - <http://www.internews.ru/ZiP/28/>
3. Правовой механизм зашиту прав людини стосовно обробки інформації персонального характеру: європейська модель регулювання. - <http://www.internetrights.org.ua>
4. Прайс М., Круг П. Благоприятная среда для свободных и независимых средств массовой информации. - <http://www.medialaw.ru/publications/books/ee/1.html>
5. Чукут С.А., Литвиненко О.В. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 2. – К. Вид-во НАДУ, 2003. – 100 с.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 4

Тест до розділу 4

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 9-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Проблеми правового регулювання Інтернет в зарубіжних країнах”

Мета:

- проаналізувати правове регулювання Інтернет в зарубіжних країнах, розкрити його основні аспекти;
- виявити найбільш проблемні питання;
- запропонувати шляхи їх вирішення.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 10-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Акцентуйте увагу слухачів на відповідний досвід США та Європейського Союзу.
2. Слухачі мають зазначити, які його аспекти є актуальними для України.

Завдання для виконання 4.1. – 4.2.:

	<p><i>Завдання 4.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні аспекти сучасного правового регулювання Інтернет. 2. Охарактеризуйте їх на прикладі США і Європейського Союзу. 2. Зазначте чим вони між собою відрізняються і що є між ними спільного.
---	---

	<p><i>Завдання 4.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте які намагання з боку держави урегулювати Інтернет викликають найбільшу стурбованість серед кіл громадськості. 2. Аргументуйте свою відповідь.
---	---

Форма звітності для завдання 4.1.

Основні аспекти	США	Європейський Союз	Їх відмінності	Спільні риси

Форма звітності для завдання 4.2.

Заходи державного регулювання, які викликають стурбованість	Аргументація

Семінарське заняття “Доступ до інформації та його основні аспекти”

Мета:

- розкрити сутність доступу до інформації, його основні аспекти;
- проаналізувати які існують винятки щодо доступу до інформації;
- визначити наскільки вони є необхідними і чим вони зумовлені.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 11-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Чому можливість збору інформації є необхідною передумовою для розвитку сприятливого правового середовища для засобів масової інформації?
	2. Чому дотримання принципу презумпції гласності має важливе значення для функціонування засобів масової інформації?
	3. Які є винятки щодо доступу до інформації і чим вони зумовлені?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. Слід звернути особливу увагу слухачів на питання, які безпосередньо стосуються доступу до інформації в державних установах, зокрема доступу до офіціальних документів.
2. З цією метою слід запропонувати слухачам проаналізувати відповідний зарубіжний досвід.
3. Слухачі мають відзначити, які обмеження існують у їхній установі щодо доступу до інформації.

РОЗДІЛ 5.

Правове регулювання інформаційної сфери України

Мета розділу:

- розкрити основи законодавства України в інформаційній сфері;
- проаналізувати закони України щодо регулювання різних аспектів інформаційної діяльності;
- акцентувати увагу на проблемах та перспективах правового регулювання інформаційної сфери в Україні.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 5.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 5.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Конституція України.
2. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1993, №1, ст.1)
3. Закон України “Про інформацію” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1992, №48, ст.650) (Вводиться в дію Постановою ВР №2658-12 від 02.10.92, ВВР 1992, №48, ст.651). (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1642-III від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213 № 3047-III від 07.02.2002, ВВР, 2002, № 29, ст.194 № 676-IV від 03.04.2003)
4. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994, №10, ст.43)
5. Закон України „Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, № 49, ст. 299) (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 133-XIV від 30.09.98, ВВР, 1998, № 45, ст.271).
6. Правове забезпечення політики у сфері інформаційно-комунікаційних технологій в Україні: стан і перспективи // Збірка громадського обговорення. Електронна версія розміщена на веб-сторінці: <http://www.gipi.internews.ua>
7. Чукут С.А., Литвиненко О.В. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 2. – К. Вид-во НАДУ, 2003. – 100 с.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 5

Тест до розділу 5

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 12-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Актуальні питання законодавчого забезпечення інформаційної сфери України”

Мета:

- ознайомитися і проаналізувати закони України, які регулюють доступ до інформації, концентрацію засобів масової інформації;
- розкрити їх основні положення;
- зазначити сучасні проблеми їх застосування.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 13-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Акцентуйте увагу слухачів на те, що для виконання завдання слід ознайомитися із Законами України, які є на компакт-диску.
2. Слухачі мають звернути особливу увагу на застосування цих законів у своїй професійній діяльності та зазначити можливі проблеми, які цим зумовлені.

Завдання для виконання 5.1. - 5.3.:

	<p><i>Завдання 5.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть закони України, які гарантують свободу слова та інформації в Україні. 2. Наведіть відповідні статті цих законів. 3. Вкажіть, які існують обмеження їх застосування.
--	--

	<p><i>Завдання 5.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть закони України, які регулюють доступ до інформації в Україні. 2. Наведіть відповідні статті цих законів. 3. Вкажіть, які існують обмеження їх застосування.
---	--

	<p><i>Завдання 5.3.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть закони України, які регулюють концентрацію засобів масової інформації в Україні. 2. Наведіть відповідні статті цих законів. 3. Вкажіть, які існують обмеження їх застосування.
---	---

Форма звітності для завдання 5.1. - 5.3.

Закон України (назва)	Статті цього закону	Обмеження

--	--	--

Семінарське заняття “Законодавче забезпечення свободи слова в Україні”

Мета:

- розкрити сутність та значення свободи слова для демократичного розвитку держави;
- проаналізувати основні положення законів України в інформаційній сфері, які безпосередньо стосуються свободи слова;
- з’ясувати які проблеми залишаються не вирішеними в цій сфері і чим це зумовлено.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 14-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Чи існує цензура в Україні? Якими законами вона регламентується?
	2. Чи застосовується в Україні доктрина „суспільного діяча”? Якщо так, то як саме і в яких законах вона розкривається?
	3. Які зміни слід внести в законодавство України в інформаційній сфері і чим вони зумовлені?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. Слід зверніть особливу увагу слухачів на закони, які безпосередньо стосуються свободи слова в Україні.
2. Слухачі мають обґрунтувати свої думки щодо наявності (чи відсутності) доктрини „суспільного діяча” в Україні, а також пояснити чим це зумовлено.

РОЗДІЛ 6.

Електронний уряд: проблеми та пріоритети

Мета розділу:

- розкрити сутність електронного уряду, методи та принципи його організації;
- проаналізувати досвід створення електронного уряду в зарубіжних країнах, зокрема в США, Великобританії, Європейському Союзі;
- детально вивчити основні етапи побудови електронного уряду в Україні.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 6.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 6.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. №3 „Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади”.
2. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади” (від 29 серпня 2002 р. № 1302, Київ).
3. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи “Електронний Уряд” (від 24 лютого 2003 року № 208).
4. Перелік інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" // Затверджено Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України 15.08.2003 № 149
5. Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" // Затверджено Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України 15.08.2003 № 149
6. Програма “Електронна Україна” (проект). - http://www.stc.gov.ua/_info/
7. Чукут С.А. Сутність електронного уряду та принципи його організації // Вісник УАДУ, 2003. - №2. – С. 429-433.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 6

Тест до розділу 6

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 15-й тиждень.

Час проведення: 1 год.

Практичне заняття „Електронний уряд України: проблеми та перспективи”

Мета:

- розкрити сутність та значення сучасного етапу впровадження електронного уряду в Україні;
- ґрунтовно проаналізувати які його складові зустрічаються та застосовуються у практичній діяльності слухачів.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 16-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Зверніть увагу слухачів на основні аспекти запровадження електронного уряду у їхній професійній діяльності.
2. Слухачі також мають зазначити можливі проблеми, які зумовлені цим процесом.
3. Слухачі повинні запропонувати конкретні шляхи розв’язання цих проблем.

Завдання для виконання: 6.1. - 6.2

	<p><i>Завдання 6.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виділіть основні етапи впровадження електронного уряду в Україні. 2. Охарактеризуйте їх та визначте ступінь їх ефективності. 3. Запропонуйте наступні кроки, які слід зробити Україні на шляху до електронного уряду. 4. Аргументуйте свою відповідь.
--	---

	<p><i>Завдання 6.2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть основні елементи запровадження електронного уряду у Вашій організації. 2. Визначте рівень їх застосування. 3. Назвіть основні проблеми, які існують у Вашій організації, і заважають ефективно впроваджувати електронний уряд. 4. Наведіть шляхи їх вирішення.
---	--

Форма звітності для завдання 6.1.:

Основні етапи	Їх характеристика та ступінь ефективності	Що слід робити далі	Чому

Форма звітності для завдання 6.2.:

Назва організації			
Елементи електронного уряду	Рівень їх застосування	Проблеми	Шляхи їх вирішення

Семінарське заняття “Електронні послуги як необхідна складова електронного уряду”

Мета:

- з’ясувати сутність електронного уряду;
- визначитися з основними поняттями електронного уряду;
- проаналізувати послуги, які надаються електронним чином;
- порівняти зарубіжний і вітчизняний досвіди щодо їх надання.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 17-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Виберіть і поясніть: яке поняття більш доцільно вживати - електронний уряд, електронне управління, електронне урядування?
	2. Які послуги ефективно надавати електронним чином?
	3. Порівняйте досвід зарубіжних країн і України щодо надання електронних послуг.
	3. Які проблеми найбільш поширені при наданні електронних послуг?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. Зверніть особливу увагу слухачів на досвід Європейського Союзу щодо надання послуг електронним чином.
2. Під час обговорення слухачі мають обґрунтувати свої думки щодо можливості надання електронних послуг (і яких саме) в Україні.
3. Також запропонуйте слухачам проаналізувати Перелік і Порядок надання інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" в Україні. (Ці матеріали є на компакт-диску).

РОЗДІЛ 7.

Основи зв'язків з громадськістю

Мета розділу:

- розкрити сутність методологічних та теоретичних основ, законів, процесів та прийомів зв'язків з громадськістю;
- проаналізувати специфіку урядових зв'язків з громадськістю, а також політичних зв'язків з громадськістю та основні етапи виборчої кампанії.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Електронний навчальний посібник “Інформаційна політика та зв'язки з громадськістю”, розділ 7.
2. Опорний конспект дистанційного курсу, розділ 7.
3. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: “Знання”, 2004. – 400 с.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз. Навч.посібник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 506 с.
2. Почепцов Г.Г. Теорія комунікацій. – К.: Київський університет., 1999.– 238 с.
3. Почепцов Г.Г. Профессия: имиджмейкер. - 2-е изд., испр и доп. - К.: ИМСО МО Украины, НФВ "Студцентр". - 1998. – 256 с.
4. Браун Л.//Имидж - путь к успеху. - СПб.: Питер, 1996. – 284 с.
5. Блэк С. Паблик рилейшнз. Что это такое? М.: Новости, 1989. – 240 с.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 7

Тест до розділу 7

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 18-й тиждень.

Час проведення: 0,5 год.

Практичне заняття „Основні процеси зв'язків з громадськістю”

Мета:

- розкрити сутність та значення основних процесів зв'язків з громадськістю;
- набути навичок підготовки прес-релізів, проведення прес-конференцій та презентацій, проведення PR-кампаній.

Форма проведення: письмово (обмін файлами).

Термін проведення: 19-й тиждень.

Рекомендації щодо проведення практичного заняття:

1. Зверніть увагу слухачів на те, що для виконання завдання слід ознайомитися із відповідними матеріалами, які є на компакт-диску.
2. При виконанні завдань слухачі мають відзначити, як застосовуються ті чи інші елементи зв'язків з громадськістю у їхній професійній діяльності.

Завдання для виконання 7.1. - 7.4:

	<p><i>Завдання 7.1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть підрозділи (підрозділ), які відповідають у Вашій організації за здійснення зв'язків з громадськістю. 2. Охарактеризуйте їх (його) основні завдання. 3. Визначте рівень їх ефективності. 4. Наведіть приклади вдалих ПР-компаній Вашої організації. 5. Запропонуйте свої варіанти.
---	--

	<p><i>Завдання 7.2.</i> Складіть прес-реліз по темі Вашої творчої роботи.</p>
---	---

	<p><i>Завдання 7.3.</i> Підготуйте презентацію Вашої творчої роботи.</p>
--	--

	<p><i>Завдання 7.4.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть приклади прес-конференцій, які проводяться у Вас на роботі. 2. Вкажіть їх тематику та мету. 3. Зазначте їх ефективність та можливі недоліки.
---	--

Форма звітності для завдання 7.1.:

Назва відповідного підрозділу	Його завдання	Ефективність їх виконання	Приклади вдалих ПР-компаній	Свій варіант Можливих ПР-компаній

Форма звітності для завдання 7.2.:

Прес-реліз творчої роботи (вказати тему)

Форма звітності для завдання 7.3.:

Презентація творчої роботи (вказати тему)

Форма звітності для завдання 7.4.:

Назва прес-конференції	Мета	Ефективність прес-конференції	Недоліки

Семінарське заняття “Урядові та політичні зв’язки з громадськістю: актуальні проблеми”

Мета:

- розкрити сутність та значення урядових та політичних зв’язків з громадськістю;
- визначити їх актуальні проблеми;
- проаналізувати сучасні особливості та основні складові проведення виборчої кампанії, побудови іміджу кандидата.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 20-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Чим відрізняються політичні зв’язки з громадськістю від урядових?
	2. Які основні складові урядових зв’язків з громадськістю?
	3. Чому в наш час надається важливе значення формуванню іміджу політичних діячів та урядовців?
	4. На що потрібно звернути особливу увагу при формуванні іміджу кандидатів?

Рекомендації щодо проведення семінарського заняття:

1. Слухачі мають звернути особливу увагу на сучасні завдання політичних і урядових зв’язків з громадськістю.
2. При відповіді на питання, слухачам необхідно зазначити відповідні аспекти зарубіжного досвіду.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I – Основні джерела:

1. Власть и СМИ (обзор правовых норм зарубежных стран). - <http://www.duma.gov.ru/infocom/>.
2. Декларация о европейской политике в области новых информационных технологий (Будапешт, 6 - 7 мая 1999 года). - <http://www.telecom-media.com.ua/dosie/other/023.shtml>.
3. Дрожжинов В., Штрик А. ИТ как приводной ремень повышения эффективности госуправления в США. - <http://www.pcweek.ru>.
4. Закон України “Про внесення змін до деяких законів України за результатами парламентських слухань “Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стан інформаційної безпеки України” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, № 2, ст.5).
5. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1993, №1, ст.1) (Вводиться в дію Постановою ВР №2783-12 від 16.11.92, ВВР 1993, №1, ст. 2) (Із змінами, внесеними згідно із Законами №3582-12 від 11.11.93, ВВР 1993, №46, ст.427 №70/97-ВР від 14.02.97, ВВР 1997, №15, ст.115).
6. Закон України “Про інформацію” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1992, № 48, ст.650) (Вводиться в дію Постановою ВР №2658-12 від 02.10.92, ВВР 1992, № 48, ст.651). (Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1642-III від 06.04.2000, ВВР, 2000, № 27, ст.213 № 3047-III від 07.02.2002, ВВР, 2002, № 29, ст.194 № 676-IV від 03.04.2003).
7. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994, №10, ст.43) (Вводиться в дію Постановою ВР №3760-12 від 21.12.93, ВВР 1994, №10, ст.44).
8. Закон України „Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, № 49, ст. 299) (Із змінами, внесеними згідно із Законом №133-XIV від 30.09.98, ВВР, 1998, № 45, ст.271).
9. Конституція України.
10. Концепція національної інформаційної політики України. - <http://www.sciptrb.gov.ua/>.
11. Мелюхин И.С. Правовые проблемы интернета. - <http://www.internews.ru/ZiP/28/>.
12. Окинавская Хартия Глобального Информационного Общества . - <http://www.iis.ru/events/okinawa/charter.ru.html> .
13. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади” (від 29 серпня 2002 р. № 1302, Київ).
14. Постанова Кабінету Міністрів України “Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи “Електронний Уряд” від 24 лютого 2003 року № 208.

15. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3 „Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади”.
16. Почепцов Г.Г. Информационные войны. - Москва – Киев: Ваклер, Рефлбук, 2000. – 576 с.
17. Почепцов Г.Г. Информация и дезинформация. – Киев: Эльга, Ника-центр, 2001. – 256 с.
18. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз. Навч.посібник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 506 с.
19. Почепцов Г.Г. Профессия: имиджмейкер. - 2-е изд., испр и доп. - К.: ИМСО МО Украины, НФВ "Студцентр". - 1998. - 256 с.
20. Почепцов Г.Г. Психологические войны. - Москва – Киев: Ваклер, Рефлбук, 2000. – 528 с.
21. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. – Київ: Київський університет, 1999. – 308 с.
22. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. – К.: Т-во «Знання», 2004. – 400 с.
23. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 1. - К.: УАДУ, 2002. - 96 с.
24. Правовий механізм захисту прав людини стосовно обробки інформації персонального характеру: європейська модель регулювання (<http://www.internetrights.org.ua>).
25. Прайс М., Круг П. Благоприятная среда для свободных и независимых средств массовой информации. - <http://www.medialaw.ru/publications/books/ee/1.html>.
26. Програма “Електронна Україна” (проект). - http://www.stc.gov.ua/_info/
27. Указ Президента „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 31 жовтня 2001 року “Про заходи щодо вдосконалення державної інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки України” (від 6 грудня 2001 р. №1193/2001).
28. Указ Президента України „Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади” (м. Київ, 01 серпня 2002 року, № 683/2002).
29. Указ Президента України „Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади” (від 17 травня 2001 року № 325/2001).
30. Чукут С.А. Сутність електронного уряду та принципи його організації // Вісник УАДУ, 2003. - №2. – С. 429-433.
31. Чукут С.А., Литвиненко О.В. Інформаційна політика. Навч.посібник. Ч. 2. – К. Вид-во НАДУ, 2003. – 100 с.

II – Додаткові джерела:

32. «EDRI-gram Українською» - що-двотижневий бюлетень про «цифрові» громадянські права у Європі. -<http://www.internetrights.org.ua>
33. PR: международная практика. - Под ред. С.Блэка. - М.: Изд.дом "Довгань", 1997. - 180 с.
34. Алешина И. Паблік рилейшнз для менеджерів и маркетерів. - М.:Ассоциация авторов и издателей "Тандем". Изд-во "ГНОМ - ПРЕСС", 1997. - 256 с.

35. Блажнов Э.А. Паблик рилейшнз. Приглашение в мир цивилизованных рыночных и общественных отношений: Учебное пособие для деловых людей М.: ИМА – Пресс, 1994. – 158 с.
36. Блэк С. Паблик рилейшнз. Что это такое? М.: Новости, 1989. - 240 с.
37. Браун Л.//Имидж - путь к успеху. - СПб.: Питер, 1996. – 284 с.
38. Вартанова Е. Универсальная общественная служба в информационном обществе: новое прочтение проблемы доступа. - http://www.intra.rfbr.ru/pub/vestnik/V3_99/#4.
39. Гозман Л.Я., Шестопап Е.Б. //Политическая психология. - Ростов - на - Дону: Феникс, 1996. – 446 с.- – на – Дону: Феникс, 1995. – 448с.
40. Декларация о свободе политической дискуссии в СМИ (Принята 12 февраля 2004 г. на 872-м заседании Комитета Министров на уровне постоянных представителей). - <http://www.medialaw.ru/publications/>.
41. Джон Перри Барлоу. Декларация Независимости Киберпространства. - <http://www.uis.kiev.ua/win/>.
42. Дрожжинов В., Широков Ф. Европейский путь построения информационного общества. - <http://www.pcweek.ru/year1998/n47/cp1251/reviews/chapt1.htm>.
43. Дрожжинов В., Штрик А. Электронное правительство информационного общества. -<http://www.pcweek.ru/year2000/n15/cp1251/strategy/index.htm>
44. Європейська Директива про приватність в електронних комунікаціях (2002/58/ЄС). - http://www.europa.eu.int/information_society/topics/ecom/highlights/
45. Жмыриков А.Н. //Как победить на выборах. – М.: Титул, - 19995. – 128с.
46. Закон України “Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, №50, ст. 302).
47. Закон України “Про захист суспільної моралі” (Затверджений 20 листопада 2003 р., № 1296-IV).
48. Закон України „Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1997, № 48, ст.296) (Із змінами, внесеними згідно із Законами №134-XIV, № 762-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, №30, ст.247).
49. Закон України „Про державну таємницю” (Відомості Верховної Ради 1994, № 16, ст.93).
50. Закон України „Про інформаційні агентства” (Відомості Верховної Ради 1995, № 13, ст. 83) (Вводиться в дію Постановою ВР № 74а/95-ВР від 28.02.95,ВВР 1995, № 13, ст. 84).
51. Закон України „Про Національну програму інформатизації” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, № 27-28, ст.181).
52. Закон України „Про рекламу” (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1996, № 39, ст. 181) (Вводиться в дію Постановою ВР № 271/96-ВР від 03.07.96 (ВВР) 1996, № 39, ст. 182).
53. Зуев С.Е. Измерения информационного пространства (политики, технологии, возможности). -<http://www.future.museum.ru/part01>.
54. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием. – М., 2000. – 257 с.

55. Концепція розвитку державної інформаційної інфраструктури. Державний комітет зв'язку та інформатизації України. - http://www.stc.gov.ua/_info/.
56. Кошкин А.Н. Проект "электронного правительства": мировой опыт и российские перспективы. Государство и "информационная революция" // Проблемы преодоления "цифровой неравенности" у Росії і країнах СНД. Матеріали міжнародного семінару. - Москва. – 2000. – 156 с.
57. Мелюхин И.С. Информационное общество и государство. - <http://www.relcom.ru/Archive/1997/ComputerLaw>.
58. Мелюхин И.С. Правовые проблемы Интернета. - <http://www.internews.ru/ZiP/introduction.html>.
59. Модернизация правительства Великобритании. Белая книга. 1999. - <http://www.e-gorod.ru/e-project/whitepaper/>.
60. Организация Объединенных Наций. Отчет экспертной группы по информационным и телекоммуникационным технологиям (Нью-Йорк, 17-20 апреля 2000). - <http://eidos.ru/news/oon.htm>.
61. Перелік інформаційних та інших послуг електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" // Затверджено Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України 15.08.2003 № 149.
62. Положення про Державний комітет зв'язку та інформатизації України (Затверджено Указом Президента України від 3 червня 1999 року № 601/99).
63. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України (Затверджено Указом Президента України від 27 серпня 2003 року № 920/2003).
64. Положення про Раду з питань інформаційної політики при Президентіві України (Затверджено Указом Президента України від 3 квітня 2001 року № 230/2001).
65. Порядок надання інформаційних та інших послуг з використанням електронної інформаційної системи "Електронний Уряд" // Затверджено Наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України 15.08.2003 № 149.
66. Почепцов Г. Война – ничто, имидж- все. - <http://www.russ.ru>.
67. Почепцов Г. Кто и как работает над имиджами афганской войны. - <http://www.russ.ru>.
68. Почепцов Г. Логика пропагандистской войны. - <http://www.russ.ru>.
69. Почепцов Г. Постмодернистская война и ее особенности. - <http://www.russ.ru>.
70. Почепцов Г. Спин-доктор и его работа: нетрадиционные методы управления информационным пространством. - <http://www.telekritika.kiev.ua>.
71. Почепцов Г. Стратегические задачи по работе с общественным мнением после террористических актов. - <http://www.telekritika.kiev.ua>.
72. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – Москва – Киев: Ваклер, Рефлбук, 2001. – 656 с.
73. Правове забезпечення політики у сфері інформаційно-комунікаційних технологій в Україні: стан і перспективи // Збірка громадського

- обговорення. Електронна версія розміщена на веб-сторінці:
<http://www.gipi.internews.ua>.
74. Про підсумки роботи Державного комітету телебачення і радіомовлення України у 2003 році та основні завдання на 2004 рік. Доповідь Голови Комітету І.С.Чижа. - <http://www.sciptrb.gov.ua/>.
  75. Рекомендация № Rec (2002)2 Комитету Министров государствам-участникам о доступе к официальным документам (принята Комитетом Министров 21 февраля 2002 г. на 784-ом заседании заместителей министров). - <http://www.medialaw.ru/publications/>.
  76. Сборник национальных докладов по вопросам концентрации в средствах массовой информации //Комитет экспертов Совета Европы по концентрации и плюрализме в средствах массовой информации (Страсбург, 7 мая 1998 г. № ММ-СМ(98)6). - http://www.medialaw.ru/laws/other_laws/european.
  77. Современное право средств массовой информации США. - <http://www.internews.ru/books/modern/1.html>.
  78. Тоффлер О. Третья хвиля // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія: Навч. посібник / Упоряд. В. Лях. - Київ.: Либідь, 1996. - 384с.
  79. Чукут С.А. Порівняльний аналіз побудови електронного уряду Англії та України // Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз. – Т.2., - К.: УАДУ, 2002. – С.350 – 352.
  80. Чумиков А.С. Связи с общественностью. Москва, 2001. – 256 с.

III - Интернет-ресурси

Верховна Рада України <http://www.rada.gov.ua/>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>

Президент України <http://www.president.gov.ua/>

Державний комітет телебачення і радіомовлення України
<http://www.sciptrb.gov.ua/>

Державний комітет зв'язку та інформатизації України
http://www.stc.gov.ua/_info/

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення
<http://www.nradatvr.kiev.ua/>

Головне управління інформаційної політики

http://www.president.gov.ua/authofstate/prezidlist/prezidentadmin/inform_politics/

Департамент спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації СБ України <http://www.dstszi.gov.ua/>

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації
(<http://www.rada.gov.ua/svobodaslova/>)

Правительство Российской Федерации <http://www.e-government.ru>

Комитет Государственной Думы по информационной политике
<http://www.duma.gov.ru/infocom/>

Інститут масової інформації - <http://www.imi.com.ua>

Інститут міжнародних відносин - <http://www.iir.kiev.ua/>

Міжнародний центр перспективних досліджень - <http://www.icps.kiev.ua>

Національна спілка журналістів України - <http://www.sju.info.kiev.ua>
Національний інститут стратегічних досліджень - <http://www.niss.gov.ua>
Східноукраїнський фонд соціальних досліджень -
<http://www.sociology.kharkiv.org>
Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД) -
<http://www.ucipr.kiev.ua/>
Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра
Разумкова - <http://www.uceps.com.ua>
Центр політичних та інформаційних технологій "Демократія і розвиток" -
<http://www.cdd.kiev.ua>

Национальная информационная служба Страна.Ru <http://www.russ.ru>.
Институт развития информационного общества
<http://www.iis.ru/events/okinawa/charter.ru.html>
Интерньюс Россия <http://www.internews.ru>
Право и средства массовой информации <http://www.medialaw.ru/laws/>
Телекритика <http://www.telekritika.kiev.ua/>
Версии.ком - украинская информационно-аналитическая газета
<http://www.versii.com/>
Ежедневное интернет-издание про Украину <http://www.proua.com/>
Про нас - зарубіжна преса про Україну <http://www.pronas.net/>
Електронні вісті <http://www.elvisti.com/>
Укринформ-новости <http://news.dinau.com.ua/>
Информационный Бизнес Портал <http://liga.kiev.ua/>
Щодена Всеукраїнська Газета "День" <http://www.day.kiev.ua/>
Международный общественно-политический еженедельник
<http://www.zerkalo-nedeli.com/>
Интернет-видання "ЗМІна" <http://www.zmi.kiev.ua/>
Громадське радіо <http://www.radio.org.ua/>
Международный пресс-клуб http://www.pressclub.host.ru/PR_Lib/
PR- газета <http://www.pr-news.spb.ru/>

Information Society Newsroom
http://europa.eu.int/information_society/newsroom
Information Society Website
http://europa.eu.int/information_society
eGov monitor <http://www.egovmonitor.com/>
Digital Opportunity Task Force (dot force) <http://www.dotforce.org/reports/>

ЗМІСТ

Розділ 1.	Сутність та сучасні проблеми інформаційної політики	16
Розділ 2.	Інформаційна політика зарубіжних країн	18
Розділ 3.	Державна інформаційна політика України	21
Розділ 4.	Правове забезпечення інформаційної сфери зарубіжних країн	24
Розділ 5.	Правове регулювання інформаційної сфери України	27
Розділ 6.	Електронний уряд: проблеми та пріоритети	30
Розділ 7.	Основи зв'язків з громадськістю	33

Навчальне видання

**Методичні рекомендації для слухачів до дистанційного курсу
“ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЗВ’ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ”**

Укладачі:

*Чукот Світлана Анатоліївна
Надольний Іван Федотович*